

**AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
2019 METŲ BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

2020-02-19
Naujoji Akmenė

Akmenės rajono savivaldybės 2019 m. gruodžio 31 d. metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį (toliau – rinkinys) parengė Akmenės rajono savivaldybės administracija (toliau – Administracija), įregistruota 1998 m. balandžio 20 d., registro Nr. 017481, įstaigos kodas 188719391, buveinė: L. Petravičiaus a. 2, LT-85132 Naujoji Akmenė. Rinkinyje teikiama informacija apie Akmenės rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos 2019 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. T-5 patvirtinto biudžeto pajamų ir asignavimų biudžetinių metų plano įvykdymą.

Savivaldybės biudžete sukaupiamos lėšos, reikalingos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu priskirtoms savivaldybės funkcijoms ir savivaldybei įstatymais perduotoms valstybės funkcijoms atlikti, Savivaldybės tarybos patvirtintoms Savivaldybės 2019–2021 metų strateginio veiklos plano programoms finansuoti.

Savivaldybės biudžetas sudaromas ir tvirtinamas biudžetiniams metams – 12 mėnesių biudžeto laikotarpiui, prasidedančiam sausio 1 d. ir pasibaigiančiam gruodžio 31 d.

Savivaldybės biudžeto apskaitą tvarko ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį rengia Administracijos struktūrinis padalinys – Planavimo ir finansų valdymo skyrius.

Planavimo ir finansų valdymo skyrius, siekdamas užtikrinti efektyvų ir racionalų Savivaldybės finansinių išteklių valdymą ir jų naudojimą, savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros ir kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Akmenės rajono savivaldybės tarybos sprendimais, Akmenės rajono savivaldybės mero potvarkiais, Akmenės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais, Administracijos nuostatais ir kitais teisės aktais.

Biudžeto vykdymo ataskaitoje pateikiami duomenys išreikšti Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais – eurai.

Pajamų ir išlaidų apskaitai taikomas pinigų principas. Pajamos ir išlaidos pripažįstamos, registruojamos apskaitoje ir rodomos biudžeto vykdymo ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra gaunami arba išleidžiami pinigai. Savivaldybės 2019 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų apskaitos duomenų ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pagrindu.

Savivaldybės biudžeto pajamos

Savivaldybės 2019 metų patvirtintas biudžeto pajamų planas (be skolintų lėšų) – 26 731,7 tūkst. eurų. Per 2019 metus biudžeto pajamų planas padidintas 3 352,5 tūkst. eurų, (žr. 1 lentelę).

Biudžeto pajamų plano patikslinimas (tūkst. eurų)

Pajamų klasifikacijos kodas	Pajamų pavadinimas	Patvirtintas 2019 m. biudžeto pajamų planas	Per 2019 metus patikslintas biudžeto pajamų planas (+/-)	Patikslintas biudžeto pajamų planas 2019 m. gruodžio 31 d.
1.3.	Dotacijos	11 241,2	3 179,4	14 420,6
1.3.4.1.1.1.	Valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, iš jų:	2 117,8	-131,4	1 986,4
	socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti	123,8	-20,6	103,2
	jaunimo teisių apsaugai	16,1	3,8	19,9
	savivaldybių patvirtintoms užimtumo didinimo programoms įgyvendinti	273,7	-125,0	148,7
	socialinė parama mokiniams	246,3	-40,1	206,2
	socialinėms paslaugoms	513,6	50,4	564,0
	neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo funkcijai	2,9	0,2	3,1
1.3.4.1.1.1.	Ugdymo reikmėms finansuoti	5 260,2	110,8	5 371,0
1.3.4.1.1.1./5. 1.3.4.2.1.1./5.	Kitos dotacijos (einamiesiems tikslams ir turtui įsigyti), iš jų:	1 078,7	2 662,9	3741,6
	vietinės reikšmės keliams prižiūrėti		1 964,1	1964,1
	valstybės investiciniams projektams vykdyti		291,5	291,5
	tarpinstituciniam bendradarbiavimui finansuoti		19,2	19,2
	neformaliajam švietimui finansuoti	30,9	6,3	37,2
	asbesto šalinimo programai įgyvendinti		2,4	2,4
	švietimo įstaigų modernizavimui		16,4	16,4
	laisvosios ekonominės zonos projektui įgyvendinti		363,0	363,0
1.3.4.1.1.4. 1.3.4.2.1.4.	Dotacija savivaldybėms iš Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos bendrojo finansavimo lėšų einamiesiems tikslams ir turtui įsigyti	2 784,5	537,1	3 321,6
1.4.2.	Pajamos už prekes ir paslaugas	780,5	153,1	933,6
1.4.2.1.1.1.	Biudžetinių įstaigų pajamos už prekes ir paslaugas	55,4	18,1	73,5
1.4.2.1.2.1.	Pajamos už ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą	99,3	5,0	104,3
1.4.2.1.4.1.	Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose	625,8	130,0	755,8
1.4.2.1.6	Rinkliavos	685,0	20,0	705,0
1.4.2.1.6.2.	Vietinės rinkliavos, iš jų:	665,0	20,0	685,0
	Vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą	660,0	20,0	680,0
	IŠ VISO PAJAMŲ	26 731,7	3 352,5	30 084,2
4.3.1.4.1.2.	Finansinių įsipareigojimų prisiėmimo (skolinimosi) pajamos		333,0	333,0
	IŠ VISO	26 731,7	3 685,5	30 417,2

Patikslintas 2019 metų biudžeto pajamų planas (be skolintų lėšų) – 30 084,2 tūkst. eurų, įvykdytas 30 602,4 tūkst. eurų, arba 101,7 proc. (žr. 2 lentelė).

Biudžeto pajamų plano įvykdymas

	Patikslintas planas (tūkst. eurų)	Vykdymas (tūkst. eurų, proc.)	
Mokesčiai, iš jų:	13 754,0	14 844,5	107,9
Gyventojų pajamų mokestis	12 917,0	13 548,6	104,9
Žemės mokestis	120,0	248,8	207,3
Paveldimo turto mokestis	2,0	7,6	380,0
Nekilnojamo turto mokestis	425,0	665,1	156,5
Mokesčiai už aplinkos teršimą	290,0	374,4	129,1
Dotacijos, iš jų:	14 420,6	13 762,4	95,4
Speciali tikslinė dotacija savivaldybėms	10 092,2	10 045,0	99,5
Dotacijos savivaldybėms iš ES lėšų	3 321,6	2 937,7	88,4
Kita tikslinė dotacija	1 006,8	779,7	77,4
Kitos pajamos	1 898,6	1 988,5	104,7
Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	11,0	7,0	63,6
Iš viso pajamų:	30 084,2	30 602,4	101,7

Savivaldybės biudžeto pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) 2019 m. buvo 13 548,6 tūkst. eurų. Tai 727,2 tūkst. eurų (5,7 proc.) daugiau nei 2018 m. ir 631,6 tūkst. Eurų, arba 4,9 proc., daugiau nei prognozuota. Ženklių pajamų iš GPM augimą, palyginus su 2018 m., lėmė valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifo dalies perkėlimas į gyventojų pajamų mokestį – nuo 2019 m. sausio 1 d. pagrindinis GPM tarifas padidėjo nuo 15 proc. iki 20 proc.

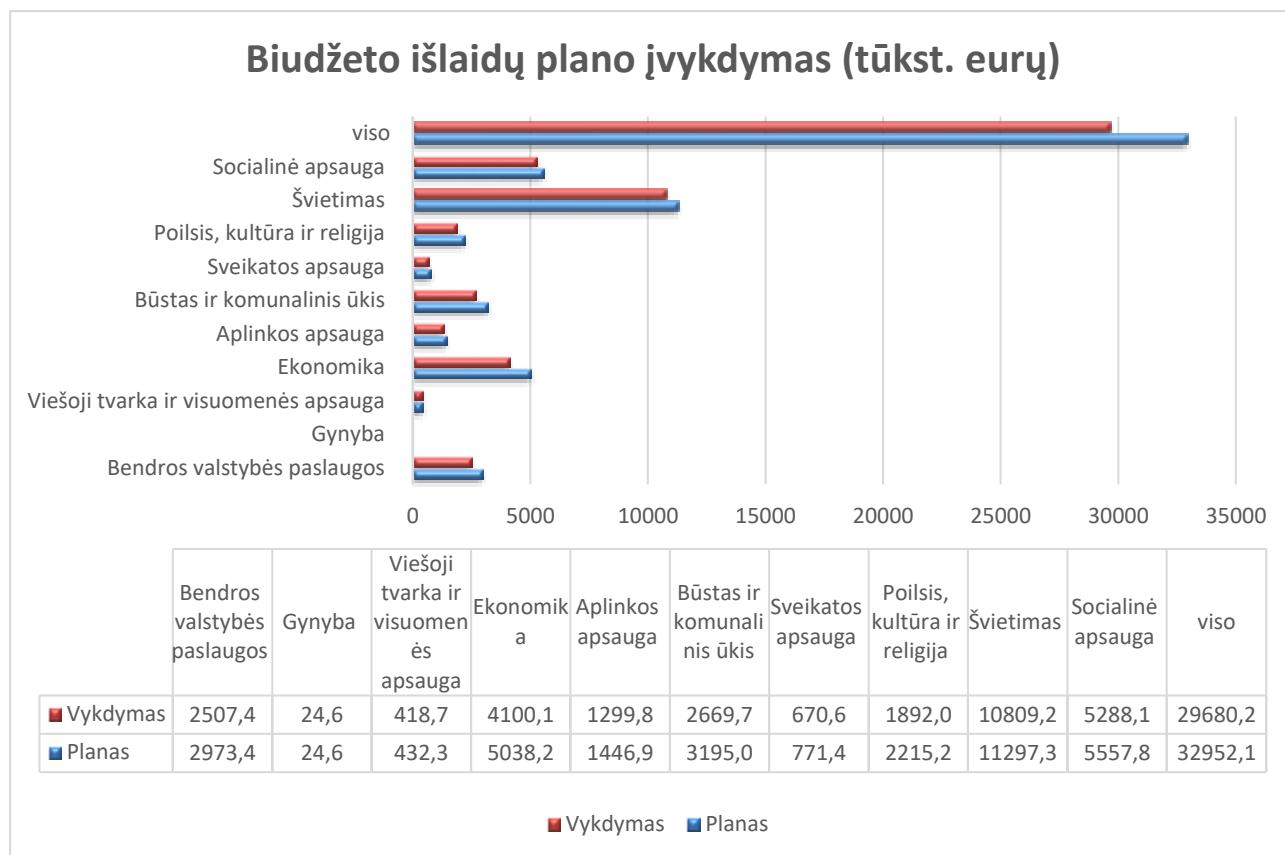
Turto mokesčių – žemės, paveldimo turto ir nekilnojamo turto – gauta 12,9 proc. daugiau negu 2018 m. ir 59,3 proc. daugiau negu prognozuota. 2019 m. keitėsi žemės vertė, nuo kurios skaičiuojami mokesčiai, taip pat didėjo apmokestinamų sklypų skaičius. Mokesčio už aplinkos teršimą surinkta 29,1 proc. daugiau negu prognozuota arba 63,3 proc. daugiau negu 2018 m. Verslo įmonėms padidinus gamybos apimtį, didėja taršos ir gamtos išteklių gavybos mokesčiai.

Savivaldybė įsisavino 95,4 proc. (2018 m. – 92,5 proc.) valstybės ir Europos Sąjungos dotacijų lėšų, iš jų: 99,5 proc. – specialių tikslinių dotacijų lėšos (grąžinta 27,8 tūkst. eurų nepanaudotų lėšų); 77,4 proc. – kitų tikslinių dotacijų lėšos (neįgyvendinti projektai ir negauta 227,1 tūkst. eurų VIPA lėšų). ES lėšos įsisavintos 88,4 proc. arba 61,9 proc. daugiau negu 2018 m.

2019 metais Savivaldybė suteikė 61,7 tūkst. eurų mokesčių lengvatų, iš jų: 21,7 tūkst. eurų – nekilnojamojo turto, 31,5 tūkst. eurų – žemės mokesčio ir 8,5 tūkst. eurų – žemės nuomos mokesčio.

Savivaldybės biudžeto išlaidos

Patikslintas metinis išlaidų planas – 32 952,1 tūkst. eurų, įvykdytas 29 680,2 tūkst. eurų, arba 90,1 proc.

Didžiausia išlaidų dalis – 36,4 proc. tenka švietimui; 17,8 proc. – socialiniai apsaugai; 13,8 proc. – ekonomikai; 9,0 proc. – būstui ir komunaliniam ūkiui; 8,4 proc. – bendroms valstybės paslaugoms; 6,4 proc. – poilsui, kultūrai ir religijai.

Savivaldybė 2019 m. įgyvendino šešias veiklos programas ir vykdė finansinius įsipareigojimus. Didžiausia išlaidų dalis – 39,1 proc. teko Švietimo, kultūros, jaunimo ir sporto paslaugų teikimo programai; 17,6 proc. – Socialinės apsaugos plėtojimo, skurdo bei socialinės atskirties mažinimo ir sveikatos programai; 16,3 proc. – Investicijų programai; 10,8 proc. – Savivaldybės valdymo ir pagrindinių funkcijų vykdymo programai; 11,8 proc. – Infrastruktūros priežiūros ir plėtros programai; 3,8 proc. – Verslo rėmimo, aplinkos apsaugos ir žemės ūkio plėtros programai, 0,6 proc. – finansinių įsipareigojimų vykdymui.

Biudžeto išlaidų plano ir vykdymo pasiskirstymas pagal veiklos programas ir išlaidų rūšis pateiktas 3 lentelėje.

3 lentelė

Biudžeto išlaidos pagal veiklos programas

Veiklos programos	Planas (tūkst. eurų)	Vykdymas (tūkst. eurų)	%	Pokytis (+,-)
01. Švietimo, kultūros, jaunimo reikalų ir sporto paslaugų teikimo programa	11 743,9	11 598,9	98,8	-145,1

Darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos	9 472,5	9 468,2	100,0	-4,3
Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	1 732,2	1 676,4	96,8	-55,8
Socialinės išmokos ir kitos išlaidos	464,1	380,1	81,9	-84,0
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	75,1	74,1	98,8	-0,9
02. Socialinės apsaugos plėtojimo, skurdo bei socialinės atskirties mažinimo ir sveikatos programa	5 511,9	5 217,6	94,7	-294,3
Darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos	2 166,5	2 115,4	97,6	-51,1
Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	702,0	602,5	85,8	-99,5
Socialinės išmokos ir kitos išlaidos	2 551,4	2 410,4	94,5	-141,0
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	92,0	89,3	97,1	-2,7
03. Investicijų programa	6 719,3	4 835,9	72,0	-1 883,4
Darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos	11,8	7,5	63,3	-4,3
Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	385,1	237,3	61,6	-147,8
Socialinės išmokos ir kitos išlaidos	35,3	35,3	100,0	0,0
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	6 287,2	4 555,9	72,5	-1 731,3
04. Savivaldybės valdymo ir pagrindinių funkcijų vykdymo programa	3 553,4	3 209,9	90,3	-343,4
Darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos	2 548,0	2 473,1	97,1	-74,9
Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	675,2	457,3	67,7	-217,8
Socialinės išmokos ir kitos išlaidos	248,0	204,4	82,4	-43,7
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	82,2	75,1	91,4	-7,1
05. Infrastruktūros priežiūros ir plėtros programa	3 872,7	3 507,3	90,6	-365,4
Darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos	83,0	80,8	97,4	-2,2
Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	1 379,7	1 167,6	84,6	-212,0
Socialinės išmokos ir kitos išlaidos	294,9	294,1	99,7	-0,8
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	2 115,1	1 964,7	92,9	-150,4
06. Verslo rėmimo, aplinkos apsaugos ir žemės ūkio plėtros programa	1 175,2	1 125,6	95,8	-49,7
Prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	921,7	906,3	98,3	-15,4
Socialinės išmokos ir kitos išlaidos	162,6	131,7	81,0	-30,9
Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos	91,0	87,6	96,2	-3,4
Finansiniai įsipareigojimai ir direktoriaus rezervas	375,6	185,0	49,3	-190,6
Iš viso	32 952,1	29 680,2	90,1	-3 271,9

Mokėtinos ir gautinos sumos, skolinimosi lėšos

Savivaldybės biudžeto mokėtinų sumų likutis 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 383,8 tūkst. eurų, iš jų: išlaidoms – 135,9 tūkst. eurų, sandoriams dėl materialiojo ir nematerialiojo turto bei finansiniams įsipareigojimams vykdyti – 1 247,9 tūkst. eurų.

Už gruodžio mėnesį priskaičiuota ir nesumokėta 95,9 tūkst. eurų socialinių pašalpų ir kompensacijų; išlaidų už prekių ir paslaugų naudojimą – 31,1 tūkst. eurų; subsidijų važiavimo keleiviniu

transportu nuostoliams dengti – 8,9 tūkst. eurų (sąskaitos gautos 2020 m. sausio mėnesį). Skolas padengti numatoma 2020 m. biudžeto lėšomis. Įsiskolinimas išlaidoms sumažėjo 24,2 tūkst. eurų lyginant su 2018 m. gruodžio 31 d. skolomis.

Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos išaugo 105,9 tūkst. eurų dėl rangos sutartyse numatytų sulaikomų mokėjimų, vykdam investicinius projektus.

Išlaidos metų pabaigoje dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimo) sudaro 1 142,0 tūkst. eurų. 2019 m. Savivaldybė grąžino 162,1 tūkst. eurų ankstesniais metais paimtų paskolų, naujų paskolų nepaėmė.

Mokėtinų sumų, kurių įvykdymo terminas praleistas daugiau kaip 45 dienas, 2019 m. gruodžio 31 d. nebuvo. Bendras 2019 m. gruodžio 31 d. įsiskolinimas 80,4 tūkst. eurų mažesnis už buvusį metų pradžioje.

Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl Savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų neviršijo 10 proc. prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų ir 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 275,0 tūkst. eurų, t. y. 1,9 proc.

Vadovaudamasi Finansų ministerijos rekomendacijomis, Savivaldybė skolinių įsipareigojimų ataskaitoje (forma 3-sav.) apskaitė 281,8 tūkst. eurų ilgalaikį įsipareigojimą, susidariusį įgyvendinant atnaujinimo projektus pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą ir ją atitinkančią Savivaldybės programą.

Gautinų sumų likutis 2019 m. gruodžio 31 d. – 60,2 tūkst. eurų. Jį sudaro gautinos įmokos už teikiamas paslaugas – vaikų maitinimą ikimokyklinėse įstaigose, mokslą sporto bei muzikos mokyklose; patalpų nuomą ir kompensuojamas komunalinių paslaugų sąnaudas, socialinių pašalpų permokos. Šios sumos planuojamos gauti 2020 m. I ketvirtį.

Metų pabaigoje Savivaldybės biudžeto sąskaitoje liko 3 457,1 tūkst. eurų, iš jų: 1 176,4 tūkst. eurų viršplaninių pajamų. Metų pabaigos biudžeto lėšų likutį sudaro 434,1 tūkst. eurų tikslinės paskirties lėšos ir 3 023,0 tūkst. eurų Savivaldybės biudžeto apyvartinės lėšos.

Savivaldybės biudžeto asignavimai iš Savivaldybės išdo buvo pervesti laiku ir vadovaujantis patvirtintomis biudžeto vykdymo taisyklių nuostatomis.

Administracijos direktorė

Aromeda Laucienė